

Saksbehandler: Liv Janne Dehlin

Saksdokumenter:

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 11.-13.02.2008 (*vedlagt*)

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 18.04.2008 (*ettersendes*)

Protokoller

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 11.-13.02.2008

Forslag til vedtak

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 18.04.2008

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

Protokoll Mellomkirkelig råd (MKR)

11.-13.02.2008

Comfort Hotel Børsparken, Oslo

Til stede:

Ingrid Vad Nilsen (leder og KV-representant)	Kjell Bertel Nyland
Berit Hagen Agøy	Erlend Rogne
Benedicte Aschjem (ikke under sak 3.7)	Raag Rolfsen (ikke under sakene 4, 10, 19, 22 og 23)
Helene Bjerkestrand	Elise Sandnes (KEK-representant)
Ernst Baasland	Atle Sommerfeldt (ikke under sakene 3, 4, 5, 10, 13, 14, 15, 16, 19, 21, 22 og 23)
Tale Hungnes (ikke under sakene 4, 10, 15, 16 og 23)	Einar Vegge
Oddhild Johnsen Klevberg	Kjetil Aano (ikke under sakene 3, 5, 6, 13, 14, 17, 18 og 20)
Henny Koppen	Helge Aarseth (LVF-representant) (ikke under sakene 4, 10, 15, 16, 19, 22 og 23)

Jenny Skarmonso Njøe

Til stede fra sekretariatet:

Olav Fykse Tveit	Sven Thore Kloster
Liv Janne Dehlin	Gard Lindseth
Per E. Dehlin	Sven Oppegaard
Beate Fagerli	Hans Erik Raustøl
Estrid Hessellund	Hans Jürgen Schorre
Jens-Petter Johnsen	Dag Stange

Gjest:

Trond Bakkevig.

Forfall:

Rolf Steffensen

Møtet ble ledet av Ingrid Vad Nilsen (leder), og som vanlig fulgte man ordningen med en saksordfører for hver sak.

Einar Vegge innledet møtet med andakt som ble etterfulgt av lederens tale. Rådets medlemmer deltok onsdag på felles møte samme med Kirkerådet og Samisk kirkeråd.

Saksliste

Sak MKR 01/08	Protokoller
Sak MKR 02/08:	Saker fra de økumeniske organisasjonene
Sak MKR 03/08:	Orienteringssaker
Sak MKR 04/08	Referatsaker
Sak MKR 05/08:	Fordeling av OVF-midler til søsterkirker og økumeniske organisasjoner 2008
Sak MKR 06/08:	Budsjett for de sentralkirkelige råd 2008
Sak MKR 07/08:	Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2007
Sak MKR 08/08:	Økonomisk globalisering som utfordring til kirkene. Oppfølging av KM-sak
Sak MKR 09/08:	Truet liv - troens svar - Kirkens vitnesbyrd i lys av klimaendringer og arbeid med miljø, forbruk og rettferd. Oppfølging av KM-sak
Sak MKR 10/08:	Oppnevning til Teologisk nemnd 2008-2011
Sak MKR 11/08:	Møteplan for rådsmøter 2009
Sak MKR 12/08:	Årsplan for de sentralkirkelige råd 2008
Sak MKR 13/08:	Hovedområder i engasjementet for Midtøsten
Sak MKR 14/08:	Hovedprinsipper for Mellomkirkelig råds interreligiøse engasjement
Sak MKR 15/08:	Den norske kirkes nord/sør-informasjon (KUI) – Virksomhetsplan og budsjett for 2008
Sak MKR 16/08:	ROM-prosjektets videreføring
Sak MKR 17/08:	Statsbudsjettet 2009. Prioriteringer for det helhetskirkelige området
Sak MKR 18/08:	Statsbudsjettet 2009. Prioriteringer for Kirkerådets område
Sak MKR 19/08:	Høring - Visjonsdokument for Den norske kirke
Sak MKR 20/08:	Innvandringspolitiske prioriteringer 2008
Sak MKR 21/08:	Norsk engasjement i Afghanistan
Sak MKR 22/08:	KRL-faget. Høringsuttalelse til Forslag til endringer i opplæringsloven
Sak MKR 23/08:	Oppnevning av leder for KISP 2008-2009

MKR 01/08 Protokoller

MKR-01/08 Vedtak:

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 11.-12.09.2007

Protokollen ble godkjent.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 03.12.2007

Protokollen tas til etterretning.

MKR 02/08 Saker fra de økumeniske organisasjonene

Norges Kristne Råd (NKR)

Vedtak

1. Mellomkirkelig råd vedtok en støtteerklæring til Den katolske kirke i Norge på grunn av deres viktige innsats i møte med den økende katolske arbeidsinnvandringen til landet. Støtteerklæringen vedlegges protokollen.
2. Protokollen fra styremøte i Norges Kristne Råd 23. okt. 2007, Referat fra møte i Norsk Teologisk Samtaleforum (NTSF) 17. okt. 2007 og Referat fra møte ang. oppfølging av Tiåret mot vold i Norge 10. des. 2007 tas til orientering.

Kirkenes Verdensråd (KV)

Vedtak

Sakene fra KV tas til orientering.

Porvoo

Sammendrag

Det ble uttrykt ønske om å ha en litt lengre orienteringsrunde om Porvoo på MKR-møtet i mai.

Vedtak

Rapport fra Porvoo Contact Group Meeting og Primates' Meeting 8.-12.10.2007 og Rapport fra Porvoo teologisk konsultasjon, 22.-25.01.2008 tas til orientering.

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Sammendrag

Det var sendt ut et brev fra LVFs generalsekretær med informasjon bl.a. om LVFs rådsmøte som skal finne sted i Arusha, Tanzania 25. juni til 1. juli. Rådsmedlem Helge Aarseth ga ytterligere informasjon om dette på MKRs møte.

Det var sendt ut informasjon på forhånd om en fornyelseskomité i LVF som etterlyser respons på dokumentet "Being and Living as a Communion". Atle Sommerfeldt presenterte arbeidet i denne komiteen på møtet.

MKR's behandling

Det var stor interesse for skissen fra fornyelseskomiteen i LVF. Rådet mente at særlig de ekklesiologiske føringene for styringsstrukturen bør diskuteres grundigere. Egentlig er dette en diskusjon om Dnk skal tilhøre en luthersk verdenskirke.

Det bør også meldes tilbake til LVF at høringsprosedyren til dokumentet har vært kritikkverdig.

Vedtak

Mellomkirkelig råd vil respondere på dokumentet "Being and Living as a Communion" fra fornyelseskomité i LVF på følgende måte:

1. MKR/AU utarbeider et svarforslag til LVF som rådsmedlemmene bes respondere på pr. epost.
2. Nasjonalkomiteen for LVF utfordres til å komme med innspill i saken.
3. MKR vil følge opp saken på møtet i mai 2008 for å gi føringer til den nasjonale prosessen fram mot 2010.

Komiteen av europeiske kirker (KEK)

Vedtak

Rapport fra 3rd European Ecumenical Assembly (EEA3) 31.08.-09.09.2007 og rapport fra møte i sentralkomiteen i KEK 14.-17.11.2007 tas til orientering.

MKR 03/08 Orienteringssaker

1. Strategiplan 2008-2010 SMM
2. Sjømannskirkens økumeniske virksomhet
3. Pressemelding om MKRs reaksjon på IRNs håndtering av saken om dødsstraff for homofil praksis i Iran

4. Møte i Global Christian Forum 6.-9. november 2007
5. Oversikt over oppfølging av vedtak KM 2007
6. Foreløpig saksliste for KM 2008
7. Rapport fra interreligiøst møte i Amman, Jordan, 22.-23. januar 2008
8. Kontakt med den russisk-ortodokse kirke
9. Svarbrev til det opne brevet frå 138 muslimske leiarar
10. STL-Forum – status quo
11. Generalsekretær for Mellomkirkelig råd blir fast stilling
12. Rapport fra besøk til Kenya 31. januar-3. februar 2008

Kommentarer fra MKR:

Til sak 2: Rapport fra Sjømannskirken er ønsket til septembermøtet

Til sak 6: MKR vil ha avtalen med Frikirken til behandling på maimøtet

Til sak 6: Viktig at noen ser igjennom det økumeniske språket i den generelle delen i plan for trosopplæring.

MKR-03/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

MKR 04/08 Referatsaker

1. Protokoll fra møte i Kirkerådet 13.-14.09.2007
2. Protokoll fra Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) 11.-12. sept. 2007
3. Protokoll fra møte i Teologisk nemnd (TN) 24.-25.10.2007
4. Protokoll fra møte i KUIs prosjektkomité 18. september og 20. november 2007
5. Referat fra møte i Samarbeidsråd for Menighet og Misjon (SMM) 06.09.2007 og 05.12.2007
6. Protokoll fra møte i Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn (STL) 17. september 2007 og 4. desember 2007
7. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Det Mosaiske Trossamfund (DMT) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 27.11.2007
8. Protokoll fra møte i kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge (IRN) og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke 22.08.2007 og 28.11.2007
9. Protokoll fra møte i den Katolsk-Lutherske Samtalegruppen (KATLUSA) 5. desember 2007

MKR-04/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar referatsakene til etterretning

MKR-05/08 Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tildeler kontingenter til følgende organisasjoner med denne interne fordeling:

Kirkenes Verdensråd	kr 1 530 000
Det Lutherske Verdensforbund	kr 1 525 000
Ecumenical Advocacy Alliance	kr 5 000
Konferansen av Europeiske kirker (KEK)	kr 335 000
Churches Commission on Migrants in Europe	kr 50 000
Msk.rettighetsfondet	kr 90 000
Leuenberg Kirkefelleskap	kr 40 000
Kirkelig fredsplattform	kr 28 000
World Association for Christian Communication	kr 1 000
Flyktningnettverket	kr 50 000
Norges Kristne Råd	kr 260 000
	kr 3 914 000

2. Mellomkirkelig råd tildeler innenfor del I (50 %) til KV og LVF **kr 965 800****a) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Kirkenes verdensråd og KEK** **kr 482 900**

med følgende interne fordeling:

Solidarity with indigenous people - global coordination (P2042C)	kr 175 000
WCC and the Ecumenical Movement in the 21st century (YYP1)	kr 50 000
Called to be the one church: (YP201)	kr 83 000
Assistent til KVs moderator Walter Altmann (i samarbeid med andre kirker - 7 år) - midlene kanaliseres gjennom IECLB - Brasil	kr 100 000
Konferansen av Europeiske kirker (misjonsprosjekt)	kr 74 900
	kr 482 900

b) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Det Lutherske Verdensforbund **kr 482 900**

med følgende interne fordeling:

Tilskudd til "The LWF Foundation-Endowment Fund"	kr 170 000
Lutheran-Orthodox Relations, PGS003B	kr 25 000
Anglican-Lutheran Relations, PGS003C	kr 35 000
Lutheran- Reformed Relations - PGS003D	kr 20 000
Catholic-Lutheran dialogue - PGS003A	kr 30 000
Lutheran - Mennonite Int. Study - PGS003G	kr 10 000
Office of Ecumenical Affairs - Varia - PGS003F	kr 10 000
Theology in the Life of Lutheran Churches, PTS 1207	kr 50 000
Støtte til DMDs del av LVFs Geneva Coordination Budget	kr 50 000
Institute for Ecumenical Research, Strasbourg. Utgifter til deltakelse fra kirkene i sør til det internasjonale økumeniske seminar.	kr 82 900
	kr 482 900

c) Mellomkirkelig råd gir sekretariatet fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i tildelingen dersom endringer i de enkelte prosjekter gjør det nødvendig. Totalbeløpene til hver organisasjon skal ikke endres.

d) Mellomkirkelig råd ser at det er behov for en revisjon av føringer for søknadsbehandling og ber om at administrasjonen kommer tilbake til rådet med utkast til nye føringer innen neste møte. Disse føringene vil da få virkning fra 2009-tildelingen.

3. Mellomkirkelig råd tildeler innen del II (40 %) følgende beløp til støtte til søsterkirker og partnerorganisasjoner i henhold til saksorienteringen og de endringer som framkom i møtet.

kr 772 640

4. Mellomkirkelig råd tildeler innen del III (10 %) til bygging av vennsksrelasjoner med søsterkirker følgende beløp og fordeling:

kr 193 160

Hamar	kr 68 174
Nord-Hålogaland	kr 56 812
Bjergvin	kr 68 174

MKR 06/08 Budsjet for de sentralkirkelige råd for 2008

Sammendrag

Budsjettet er fordelt innenfor en ramme på kr 48,8 mill. hvorav kr 26,9 mill. utgjør lønn inkl. arbeidsgiveravgift. Inntektene utgjør kr 7,9 mill. Det er tildelt en ny stilling på området religionsdialog, ungdomskonsulenten opprettes i full stilling, og det foreslås opprettet en ny stilling på informasjon/kommunikasjon.

Mellomkirkelig råds behandling:

Det ble påpekt at rådet ønsker mer detaljerte budsjetter som de kan kommentere.

MKR-06/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd anbefaler at Kirkerådet vedtar den fremlagte budsjettfordeling for 2008 for Mellomkirkelig råds virksomhet.

MKR 07/08 Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2007

MKR-07/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd godkjenner meldingen om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2007. Meldingen oversendes Kirkerådet til endelig godkjenning. MKR gir honnør til sekretariatet for det store arbeidet som er gjort.

Sammendrag

KM-sakens primære adressat er norske myndigheter og ansvarlige politiske aktører som utfordres til å reformere det globale handels- og finanssystemet. Til slutt i vedtaket (punkt 8 og 9) pekes det imidlertid på det særskilte ansvaret Den norske kirke har for å jobbe videre med denne tematikken. Det var dette anliggende som ble diskutert på rådsmøtet.

MKR-08/08 Vedtak:

MKR har mottatt orienteringen om oppfølging av KM-sak 10/07. Rådet merker seg med tilfredshet det som er gjort og ber om at saken blir fulgt opp videre med de merknadene som framkom i møtet:

- Videreføre Dnks bidrag til den økumeniske debatten om økonomisk globalisering i regi av Kirkenes Verdensråd
- Gjennomtenke og samordne KM-sakene 2007 om økonomisk globalisering og truet liv i samarbeid med Kirkens Nødhjelp og andre aktuelle aktører, deriblant søsterkirker
- Fortsette det teologiske arbeidet om økonomisk globalisering
- Utfordre fagmiljøer og næringsliv og finne nye samarbeidspartnere for kirkens engasjement
- Bidra i kampen mot skatteparadis
- Bidra til debatten om bruken av norske oljeinntekter
- Utfordre til ansvarlig forvaltning av private og offentlige økonomiske ressurser.

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok å sette i gang en bærekraftsreform for miljøet fram mot reformasjonsjubileet i 2017. Dyptgripende endringer skal gjennomføres og reformen skal berøre all kirkelig virksomhet, men utfordringene i vedtaket fra Kirkemøtet om miljø og klima går også til alle som enkeltmennesker og til regjering og storting.

Mellomkirkelig råd diskuterte Kirkemøtets behandling og vedtak i klimasaken, og kom med innspill til hvordan saken skal tas videre.

MKR-09/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar orienteringen til etterretning og ber om at det presenteres en handlingsplan for MKRs arbeid med denne saken på MKRs møte i mai. MKR ber særlig om at:

- det bygges allianser med andre kirkelige aktører i Norge og internasjonalt, særlig med Kirkenes Verdensråd
- det arbeides videre med det teologiske grunnlaget, og at man finner gode bibelske bilder og fortellinger som kan utfordre til holdnings- og handlingsendring.

MKR-10/08 Vedtak:

1. Følgende personer oppnevnes til Teologisk nemnd 2008-2011:

Biskop oppnevnt av Bispemøtet (i BMs møte mars 2008)
Vidar Mæland Bakke (menighetskonsulent, NMS)
Stephanie Dietrich (førsteamanuensis, Diakonhjemmet)
Trond Skard Dokka (professor, TF, UiO) (*gjenoppnevning*)
Svein Granerud (leder av Normisjon i Norge)
Gunnar Haaland (førsteamanuensis, HiO) (oppnevnt etter forslag fra Kirkerådet)
Harald Hegstad (professor, MF)
Kirsti Guvsám (student, TF) (oppnevnt etter forslag fra Samisk kirkeråd)
Idar Kjølsvik (førsteamanuensis, HiNT)
Oddbjørn Leirvik (professor, TF, UiO)
Kristin Joachimsen (førsteamanuensis og leder for Institutt for religionsvitenskap, UiT)
Ellen Aasland Reinertsen (kapellan, Torshov)
Gerd Marie Ådna (førsteamanuensis, Misjonshøgskolen i Stavanger) (*gjenoppnevning*)

Observatører:

Fra Metodistkirken: Lars-Erik Nordby, forstander, Stiftelsen Betanien, Oslo
Fra Frikirken: Leif Gunnar Sandvand, nestformann i Frikirkens synodestyre

2. Harald Hegstad velges til leder av Teologisk nemnd for perioden 2008-2009.

MKR-11/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar følgende møtedatoer for rådsmøtene i MKR 2009:

25.-26. februar
13.-14. mai (Tønsberg)
9.-10. september

Mellomkirkelig råds behandling:

Rådet påpekte at eksterne samarbeidspartnere med fordel kan tas med også under tiltak.

Rådet påpekte også at det i løpet av 2008 må vurderes om Dnk skal få en søsterkirke i Asia, utover Evangelical Lutheran Church of Jordan and the Holy Land som er i Midtøsten. Den lutherske kirken i India ble foreslått. Den lutherske kirken i Kina ble også nevnt som et alternativ.

MKR-12/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid i 2008 med de endringer som fremkom i møtet.

MKR 13/08 Hovedområder i engasjementet for Midtøsten

Mellomkirkelig råds behandling:

Rådet ga uttrykk for at det er gjort mye godt arbeid med det fremlagte dokumentet, men at det i prosessen har vært noe uklart hva som skulle være hensikten med det. Det var enighet i rådet om at det viktigste nå er å få på plass noen tydelige prioriteringer for MKRs arbeid på området. Dokumentet kortes dermed ned, og fokuset legges på oppfølging/handlingsdelen.

I diskusjonen ble det særlig lagt vekt på at det i sammenheng med 60-årsmarkeringen av staten Israel også må gjøres en større innsats for å få norske kristne til å reise til området, og at de også besøker palestinske kristne og bor på palestinske gjestehus.

MKR-13/08 Vedtak:

MKR vedtar del 2 i "Hovedområder i engasjementet for Midtøsten" med de endringer som framkom i samtalen. Dokumentet skal være et styringsdokument for MKR i 2008-09 og følges opp i de konkrete planene. Del 1 i dokumentet forkortes slik at det fungerer som en kortfattet innledning og begrunnelse for de valg av prioriteringer som er gjort i del 2. Den utførlige situasjonsbeskrivelsen i del 1 benyttes som bakgrunn for KM-saken 2008 om de kristne i Midtøsten.

MKR 14/08 Hovedprinsipper for Mellomkirkelig råds interreligiøse engasjement

Sammendrag

Etter at Kirkerådets arbeidsplan i 2007 fastslo at MKR skulle utvikle en strategi for Den norske kirkes interreligiøse engasjement, har det vært arbeidet med å lage et slikt dokument. I løpet av 2007 har MKR/AU hatt saken til behandling to ganger, MKR én gang og TN én gang. Etter MKRs behandling i september 2007 har dokumentet vært ute på høring hos relevante samarbeidspartnere. Rådet fikk nå prinsippdokumentet til en siste behandling.

MKR-14/08 Vedtak:

MKR takker for arbeidet med *Hovedprinsipper for MKRs interreligiøse engasjement* og vedtar dokumentet med de endringene som framkom i møtet.

Sammendrag

Ifølge KUIs vedtekter skal virksomhetsplan og budsjett for KUIs virksomhet oversendes Mellomkirkelig råd for godkjenning.

Virksomhetsplan og budsjett for 2008 er behandlet i KUIs prosjektkomité 18.9.2007 og ble sendt til Norad 19.9.2007 innen fristen 1. oktober.

I virksomhetsplanen redegjøres det for de prioriteringer i informasjonsvirksomheten som er foretatt i henhold til strategiplan og rammeavtale med Norad 2007-2010. Budsjettet er i overensstemmelse med antydte tildeling fra Norad for 2008. Endelig tildeling forventes i februar 2008.

MKR-15/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd godkjenner KUIs virksomhetsplan og budsjett for 2008.

Sammendrag

I forlengelsen av at ROM-prosjektet formelt avsluttes i september 2008, skulle rådet diskutere mulige alternativer for videreføring av prosjektet i andre faser. Det er et mål at det etableres flere og bedre møteplasser mellom menigheter og andre trossamfunn. Skissen med egne ressursmenigheter er utarbeidet i samarbeid med NMS, Areopagos og KN.

Mellomkirkelig råds behandling:

Det ble pekt på at det i Trondheim er gode muligheter for å finne en ressursmenighet

MKR-16/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd ser viktigheten av at arbeidet med de lokale religionsmøter videreføres, og støtter opprettelsen av egne ressursmenigheter. Det skal skapes en tydelig link mellom disse og Mellomkirkelig råds sekretariat.

MKR-17/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar det fremlagte forslag til orientering med følgende kommentarer: Rådet ønsker at punkt 2 i vedtaket nevner trosopplæring, diakonal satsing og klima/miljø, mens prestestillinger og valg/demokrati inngår i punkt 3.

MKR-18/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar det fremlagte forslag til orientering og ber Kirkerådet merke seg følgende:

- Mellomkirkelig råd er spørrende til om én stilling er nok til å ivareta *alle* de kommende planene og reformene
- Det etterlyses en tydeligere sammenheng mellom Kirkemøtets prioriteringer og det aktuelle saksdokumentet
- Forholdet mellom visjonsdokumentet og statsbudsjettet kan tydeliggjøres
- Kommunikasjonsdelen kan styrkes ved blant annet å vise til MKRs behov på dette feltet
- Presisjonsnivået under delen rekruttering kan bedres.

MKR-19/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd anbefaler Kirkerådet å fatte følgende vedtak:

- å utvide planperioden for visjonsdokumentet til seks år
- å arbeide videre med et visjonsdokument, fremfor en strategiplan for Den norske kirke
- å arbeide videre med visjonsformulering for Den norske kirke som inkluderer ”- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke”, men med en ny innledningsdel
- at hovedmålene beholdes i hovedsak slik de foreligger, men at det arbeides videre med formuleringene med utgangspunkt i de kommentarer som kom fram i høringen og i møtet
- at det arbeides videre med det innholdsmessige i delmål og underpunkter ut fra de kommentarer som kom fram i møtet
- at det arbeides videre med versjon A, og at denne versjonen kommer tilbake i bearbeidet versjon til videre behandling i neste rådsmøte.

I tillegg ønsker Mellomkirkelig råd å gi følgende innspill til den videre behandling:

- Overskriften ”Sammen underveis” bør endres
- Under *Alternativ visjon* kan ordene ”kirke for framtiden” fjernes
- De 4 honnørordene kan beholdes, men de bør ikke stå der de står i teksten
- Det bør ikke være for mange slagordnivåer
- Dokumentet bør i større grad preges av glede og inspirasjon.

Sammendrag

Rådet gav i denne saken føringer for MKRs innvandringspolitiske engasjement i 2008. Det ble foreslått at det særlig skal legges vekt på arbeidet med barns rettigheter og ureturnerbare asylsøkere, jf. vedtaket i KM 06/05.

Det er naturlig at MKR fortsetter med politisk beslutningspåvirkning i forhold til endringer i Utlendingsloven – også nå i lovprosessens siste fase.

MKR-20/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke vil i møte med de flyktning- og asylpolitiske utfordringene holde fram det kristne menneskesynet og vektlegge alle menneskers rettigheter og likeverd uavhengig av legal status. Mellomkirkelig råd mener at de ureturnerbare innvandrernes grunnleggende behov og rettigheter, som retten til helse, arbeid og verdig liv, må ivaretas bedre i norsk lovgivning.

Den norske kirke er en viktig aktør i lokalsamfunnet, og Mellomkirkelig råd oppfordrer menighetene til å finne måter å møte og inkludere sårbare flyktning- og asylgrupper på i sine fellesskap.

MKR 21/08 Norsk engasjement i Afghanistan

Sammendrag

På fjorårets kirkemøte kom biskop Solveig Fiske først med et forslag til tekst om Afghanistan som hun senere trakk. Den endelige teksten fra KM ble som følger:

”Kirkemøtet vil be Mellomkirkelig råd bidra til den offentlige debatten om de etiske implikasjoner av det norske engasjementet i Afghanistan”

Mellomkirkelig råd ble på møtet bedt om å ta stilling til den videre oppfølgingen av saken.

Mellomkirkelig råds behandling:

Rådet diskuterte om det var behov for en ny uttalelse om Afghanistan i lys av den aktuelle situasjonen. Det var enighet om at KISPs uttalelse om saken fra mars 2007 er et godt utgangspunkt, men at det er behov for å si noe mer enn det. Samtidig ga rådet uttrykk for at det fortsatt er behov for mer kunnskap om situasjonen, samt mer informasjon om hva kirkelige aktører i Norge mener om saken før MKR kommer med en uttalelse. På denne bakgrunn gis KISP i oppgave å ta saken videre, før MKR får den tilbake på sitt maimøte.

MKR-21/08 Vedtak:

MKR slutter seg til KISPs uttalelse fra 6. mars 2007, men ser samtidig at norsk politikk på området samt den politiske, sivile og humanitære situasjonen i Afghanistan har utviklet seg siden dette. Som et svar på Kirkemøtets vedtak om å bidra inn i debatten om de etiske implikasjonene av det norske engasjementet, ønsker MKR å videreføre prosessen på følgende måte:

1. MKR ber KISP forberede et høringsnotat.
2. Det inviteres til en høring der ulike kirkelige aktører og andre gir sine synspunkter.
3. MKR behandler saken på neste møte med henblikk på en uttalelse.

Sammendrag

I anledning av at de sentralkirkelige råd skulle avgi et felles hørings svar på lovforslaget om endringer i opplæringsloven, diskuterte Mellomkirkelig råd et framlagt forslag på hørings svar fra Kirkerådets sekretariat.

MKR-22/08 Vedtak:

Mellomkirkelig råd takker for det framlagte forslaget til hørings svar på lovforslaget om endringer i opplæringsloven, og understreker at særlig momentene knyttet til fritaksordning og respekt for menneskerettighetene er gode. Samtidig ber Mellomkirkelig råd om at følgende momenter må innarbeides i den felles høringsuttalelsen fra Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd:

- *Opplæringslov vs. læreplan:* Mellomkirkelig råd støtter det foreslåtte sekundærforslaget til endringer i opplæringsloven. Innholdsbestemmelsene av faget bør flyttes til læreplanen. Loven bør fastslå prinsippene om religioners og livssyns plass i skolen, kvalitativ likebehandling av de ulike religionene og livssynene, og en kvantitativ differensiering med hensyn til omfanget av kristendom i faget.
- *Navn:* Det er i Mellomkirkelig råd uenighet i spørsmålet om navnet på faget. 8 representanter ønsker navnet *Religion, livssyn og etikk (RLE)* med begrunnelse i at dette både viser til etikkdelen av faget og er en symbolsak som særlig får fram ønsket om kvalitativ likebehandling. 6 representanter ønsker å beholde navnet *Kristendom, religion og livssynskunnskap (KRL)* med begrunnelse i at dette er en symbolsak som reflekterer den kirkelige virkeligheten i Norge og innholdet i faget. Det reflekterer dessuten responsen fra landets kommuner.

MKR-23/08 Vedtak:

MKR oppnevner Raag Rolfsen som leder av KISP for perioden 2008-2009.

Neste møte i Mellomkirkelig råd: **22.-23. mai 2008** i Oslo.

Vedlegg: Støtteerklæring fra Mellomkirkelig råd til Den katolske kirke i Norge

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Den katolske kirkes aktuelle behov i Norge

Uttalelse fra Mellomkirkelig råd for Den norske kirke, 13. februar 2008

Mellomkirkelig råd har over lengre tid vært vitne til de utfordringene som Den katolske kirke i Norge har stått – og fortsatt står – overfor, ved at et stort antall katolikker kommer til Norge som arbeidsinnvandrere.

Denne situasjonen savner sidestykke i nyere norsk historie, og er direkte relatert til EØS-områdets omfattende utvidelse østover. For Den katolske kirke i Norge er utviklingen spesielt merkbar siden befolkningene i Øst-Europa for en stor del har forblitt katolske, også gjennom det 20. århundres lange periode med kommunistisk styre. Som kjent er det særlig fra Polen og Litauen store grupper av katolikker har kommet til Norge de senere årene. Med forsiktige anslag regnes det med 60.000 polakker og 20.000 litauere i Norge. De fleste av disse hører inn under Oslo katolske bispedømme som omfatter hele Sør-Norge.

Etter katolsk tradisjon har disse gruppene forventninger om kirkelig betjening. Siden Den katolske kirke er et verdensomspennende kirkesamfunn, har de også en kirkelig rett til slik betjening. For Norge har dette den virkningen at disse innvandrergруппene ikke blir gående i landet uten nettverk, men raskt får forbindelse med andre katolikker og får dermed verdifull hjelp i sin integrasjon i Norge. Den katolske kirke bidrar også med informasjon og rettledning med henblikk på tilpasning til det norske samfunns regler og forskrifter.

Den katolske kirke bidrar på denne måten uten tvil til å forebygge sosiale problemer som ellers følger med så stor innvandring på tvers av språk- og kulturgrensene. Men den prekære mangelen Den katolske kirke opplever i møtet med de aktuelle utfordringene, både når det gjelder geistlige og andre personalressurser og lokaler til gudstjenestebruk, gir grunn til betydelig bekymring.

Lovgivningen om statlig overføring av midler til tros- og livssynssamfunn er uttrykk for det norske samfunns verdsetting av kirkenes og andre livssynssamfunns sosiale og menneskelige betydning. Og tildelingsreglene fungerer i all hovedsak godt. Men vi må konstatere at gjeldende regler er utformet med henblikk på stabile forhold og jevne endringer i samfunnenes tilslutning. De tar ikke høyde for eksepsjonelt stor tilvekst, under tildels kompliserte betingelser m.h.t. folkeregistrering, som det vi har sett med den katolske innvandringen fra Polen og Litauen. Det er viktig å merke seg at selv om disse innvandrene mangler norsk personnummer, har de for en stor del D-nummer, og betaler norsk skatt.

På vegne av Den norske kirke uttrykker Mellomkirkelig råd tilfredshet med at Arbeids- og inkluderingsministeren viser forståelse for Den katolske kirkes aktuelle behov, og oppfordrer til at kirkens anmodning om ekstraordinære bevilgninger blir imøtekommet så snart som overhodet mulig.

Samtidig oppfordrer Mellomkirkelig råd menigheter i Den norske kirke og andre kirker i Norge til å vurdere om de kan tilby kirkerom på kort eller lang sikt for gudstjenester og kirkelige handlinger. Den norske kirke i utlandet møter selv fleksibilitet og generøsitet i denne typen utfordringer i katolske land. Dette kan på samme måte være norske menigheters svar og verdifulle bidrag til å avhjelpe de kritiske behov som Den katolske kirke i Norge står overfor.

Protokoll

Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU)

18. april 2008

Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Ingrid Vad Nilsen (leder), Berit Hagen Agøy, Benedicte Aschjem, Ernst Baasland, Erlend Rogne og Einar Vegge.

Rolf Steffensen har trukket seg som medlem av MKR/AU. Benedicte Aschjem har rykket opp til fast medlem og Einar Vegge som 1. varamedlem.

Til stede fra sekretariatet:

Olav Fykse Tveit, Sven Oppegaard, Beate Fagerli (under sakene 5 og 7), Sven Thore Kloster (under sak 2.11), Gard Lindseth (under sak 3.2).

Gjest:

Terje Solberg, Frikirken (under sakene 8 og 9)

Saksliste

- Sak MKR/AU 01/08: Protokoller**
- Sak MKR/AU 02/08: Rapporter**
- Sak MKR/AU 03/08: Orienteringssaker**
- Sak MKR/AU 04/08: MKR-møter mai og september 2008**
- Sak MKR/AU 05/08: Oppnevninger til økumeniske råd og generalforsamlinger**
- Sak MKR/AU 06/08: Møteplan for MKR/AU høsten 2008 og 2009**
- Sak MKR/AU 07/08: Oppnevning av medlem fra Den norske kirke til Nådens fellesskap - Samarbeidsrådet mellom Dnk og Metodistkirken i Norge**
- Sak MKR/AU 08/08: Uttalelse fra MKR vedr. den første rapporten fra LVFs fornyelseskomité**
- Sak MKR/AU 09/08: "To kirker – én tro". Samarbeidsavtale med Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Endret avtaletekst**
- Sak MKR/AU 10/08: Situasjonen i Kirkenes Verdensråd**

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 3.12.2007

MKR/AUs behandling:

Spørsmålet om økumeniske gjesters rolle under KM ble også kommentert i KR, og vil bli fulgt opp der.

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 11.-13.02.2008

Vedtak:

Protokollen oversendes MKR for godkjenning.

MKR/AU 02/08 Rapporter

- Rapport nr. 43/2007 **Sven Thore Kloster**
Rapport fra KN-reise til Kuwait, Jordan og Syria, 26.10.–03.11.2007
- Rapport nr. 1/2008 **Jenny Skumsnes Moe**
Rapport fra internasjonal ungdomskonferanse 19.-31. juli 2007 i regi av Sabeel med tema ”40 years in the Wilderness – 40 years of occupation”
- Rapport nr. 5/2008 **Ole Chr. Kvarme**
”Kjærlighet uten grenser”
Rapport fra en økumenisk bispekonferanse i Roma 29. jan.–3. feb. 2008
- Rapport nr. 6/2008 **Trond Bakkevig**
Reiserapport fra ”First Forum of Alliance of Civilisations” (Madrid, 15.-16.01.08), møte mellom religiøse ledere (Amman, 21.-24.01.08), ”World Economic Forum” (Davos 24.-27.01.08), Jerusalem (27.-29.01.08) og Washington (02.-04.02.08)
- Rapport nr. 10/2008 **Sven Thore Kloster**
Rapport fra nordisk nettverksmøte om migrasjon, flyktningspolitikk og integrering, København, 11.-13.03.08
- Rapport nr. 11/2008 **Sven Thore Kloster**
Rapport fra orienteringsreise til Genève. Møte med representanter fra KV og LVF som jobber med interreligiøs dialog og migrasjon 03.-04.04.08
- Rapport nr. 12/2008 **Sven Thore Kloster**
Rapport fra interreligiøst toppmøte i Amman januar 2008

MKR/AUs behandling:

- Etableringen av migrantmenigheter i Norge er en sak som det må arbeides seriøst med.
- MKR/AU merket seg Jenny Skumsnes Moes konstruktive engasjement i Midtøsten.
- Det er behov for å gå grundigere inn i Midtøsten-rapportene på mai-møtet i MKR.

Vedtak:

1. Vedr. rapport nr. 11: Det beklages at KV ikke ser noen mulighet til å bidra til utformingen av et felles kristent svar til muslimske ledere. Dnk vil fortsatt delta i KVs arbeid med denne saken, men vil samtidig engasjere seg i den anglikansk-tyske prosessen med å utforme et felles brev.
2. Alle rapportene vedr. Midtøsten oversendes straks til MKR.
3. Rapportene tas til orientering.

MKR/AU 03/08 Orienteringssaker

1. Internseminaret om Afghanistan

MKR/AUs behandling:

Den opprinnelige planen var å ha en mer åpen høring fra kirkens side. Men det ble besluttet å holde et internt seminar ut fra behovet for innhenting av kunnskap. Det bør imidlertid vurderes om kirken ved en senere anledning kan være pådriver for en bredere diskusjon.

Afghanistan-saken vil være aktuell i mange år fremover. Det er viktig for kirken å komme med et bidrag i stedet for å bare la det ligge. Prinsipielle betraktninger om det å være med på krig og våpenbruk bør vi drøfte grundig. Saken står for øvrig på sakskartet til MKRs mai-møte.

Vedtak:

Referat fra internseminar om Afghanistan 8. april 2008 tas til orientering.

2. Bærekraftreformen 2007-2017. Organisering og innhold

Vedtak:

MKR/AU tar førsteutkastet til organiseringen av bærekraftreformen til orientering og vil gi følgende merknader for det videre arbeidet:

- MKR ønsker at brede allianser i samfunnet skal inn i dette arbeidet, og at Dnk skal bli en aktør i den allmenne samfunnsdebatten.
- Det er viktig å få med de internasjonale perspektivene.
- Det er bra at det økumeniske perspektivet er på plass.
- Diakoniplanen kan være en mulig modell for å bygge opp et lokalt engasjement.
- Tidsrammen frem til 2017 tolkes som en tiårsplan og ikke som en direkte kobling til reformasjonsjubileet.

Vedtak:

1. MKR/AU godkjenner sakslisten for MKR-møtet 22.-23. mai 2008.
2. MKR/AU ber sekretariatet arbeide videre med opplegg for septembermøtet på Hamar ifølge de føringer som kom fram på møtet.

MKR/AU 05/08 Oppnevninger til økumeniske råd og generalforsamlinger

Sammendrag

Ifølge § 4 i MKRs statutter skal Rådet gjennom Kirkerådet legge fram for Kirkemøtet forslag til delegater til generalforsamlinger og rådsmøter i de økumeniske organisasjoner og forslag til medlemmer av de styrende organer i disse organisasjoner.

På årets kirkemøte skal følgende oppnevninger foretas:

1. Delegater til KEKs generalforsamling juli 2009 (5)
Delegater til LVFs generalforsamling juli 2010 (12)
2. Dnks kandidat til KEKs sentralkomité
Dnks medlem av LVFs råd

Bispedømmene, observatørorganisasjonene i Nasjonalkomiteen for LVF, kirkelige utdanningsinstitusjoner, fagforeninger for kirkelig tilsatte samt Samisk kirkeråd og de sentralkirkelige råds fagnemnder anmodes om å foreslå kandidater.

I tillegg har sekretærer for økumeniske saker i de nordiske og baltiske land foreslått å samarbeide om en plan for å fremme og sikre nordisk-baltisk representasjon og deltakelse i økumeniske organisasjoners arbeidsgrupper. Det anbefales for oversiktens skyld at kriterier og tidsplan for oppnevningene drøftes under ett før vedtak.

MKR/AUs behandling:

Beate Fagerli presenterte saken. Nordisk-baltisk koordinering er aktuell også denne gang. MKR vil i september få en liste med navn. Mulig at det denne gang kan bli en biskop fra norsk side i LVFs råd.

Vedtak:

1. MKR/AU ber sekretariatet arbeid videre med forslag til kriterier for oppnevning av delegater til generalforsamlingene som legges frem for MKR på møtet i mai.
2. MKR/AU ber MKR vurdere rapporten fra rådsmøtet i LVF før vedtak om kandidater.
3. MKR/AU ber sekretariatet i samråd med nordisk-baltiske samarbeidspartnere om å legge fram en oversikt over behov og muligheter for oppnevning av personer til økumeniske verv til MKRs behandling av saken i september 2008.

MKR/AU 06/08 Møteplan for MKR/AU høsten 2008 og 2009

Vedtak:

MKR/AU vedtar følgende møtedatoer for sine møter høsten 2008 og 2009 – alle kl 10-14:

8. desember 2008
15. april 2009
18. juni 2009
7. desember 2009

MKR/AU 07/08 Oppnevning av medlem fra Den norske kirke til Nådens fellesskap - Samarbeidsrådet mellom Dnk og Metodistkirken i Norge

Sammendrag

På møte i Nådens fellesskap, Samarbeidsrådet mellom Den norske kirke og Metodistkirken i Norge, 12. desember 2007, ble Den norske kirke bedt om å avklare hvem som skal være dens medlemmer i rådet. Bispemøtet har oppnevnt Biskop i Borg, Helga Haugland Byfuglien, som sin representant.

Med bakgrunn i bred kirkelig erfaring og samarbeid med Metodistkirken på lokalt plan, ble Hans Erik Ruud, prost i Kongsberg, foreslått som Den norske kirkes medlem i Nådens fellesskap.

I tillegg sitter generalsekretær i Mellomkirkelig Råd, Olav Fykse Tveit, i rådet med ass. generalsekretær Sven Oppegaard som vara. Teologisk rådgiver Beate Fagerli er kontaktperson for Den norske kirke, og ansvarlig for oppfølging.

Vedtak:

MKR/AU oppnevner Hans Erik Ruud som medlem av Nådens fellesskap - Samarbeidsrådet mellom Den norske kirke og Metodistkirken i Norge for perioden 2008–2011.

MKR/AU 08/08 Uttalelse fra MKR vedr. den første rapporten fra LVFs fornyelseskomité

Sammendrag

I sitt møte i Betlehem i september 2005 godkjente LVFs råd forslaget fra generalsekretær Ishmael Noko om å nedsette en komité som skulle drøfte LVFs fremtid og legge frem forslag til organisasjonens fornyelse.

Det dokumentet som nå foreligger som "draft", er medlemskirkene invitert til å kommentere. Fornyelseskomiteen vil på et møte i slutten av april drøfte de kommentarene som kommer inn, og vil da også forberede en rapport til LVFs rådsmøte i Arusha i juni d.å.

Dokumentet avsluttes med 14 spørsmål som går detaljert gjennom alle de viktige punktene i rapporten. Svaret fra Den norske kirke bør i all hovedsak følge disse spørsmålene.

Vedtak:

Det fremlagte forslaget til svar på de 14 spørsmålene revideres i lys av samtalen. Den reviderte utgaven sendes til MKR med kort svarfrist og oversendes til LVF.

MKR 09/08 ”To kirker – én tro”. Samarbeidsavtale med Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Sammendrag

Det vises til orientering og drøfting av denne saken på MKR-møtet 11.-12. februar d.å.

Den etterfølgende kontakten på stabsnivå mellom MKR og Frikirken avklarte at fremdriften med avtalen kunne opprettholdes og naturlig videreføres med en revidert avtaletekst. Denne teksten kunne blant annet i større grad ha utgangspunkt i at de to kirkene allerede er i kirkefelleskap gjennom begge fulle medlemskap i Det lutherske verdensforbund, forstått offisielt som *A Communion of Churches*.

En arbeidsgruppe bestående av Terje Solberg (Frikirken), Beate Fagerli (MKR) og Sven Oppegaard (MKR) møttes den 14. mars og kom frem til et revidert forslag til avtaletekst.

Forslaget skal behandles i Frikirkens styre i nær fremtid.

MKR/AUs behandling:

Selve teksten er akseptabel for Frikirken. Drøftingen i Frikirken handler om fremdriften i relasjonen til Den norske kirke på det nåværende stadium. Det er ikke mulig å forutsi hvordan utfallet på Synodemøtet i oktober blir.

Vedtak:

Det reviderte forslaget til avtaletekst mellom Den norske kirke og Den Evangelisk Lutherske Frikirke ivaretar alle hensyn fra den opprinnelige avtaleteksten samtidig som den er noe klarere. Den anbefales vedtatt av MKR.

MKR/AU 10/08 Situasjonen i Kirkenes Verdensråd

Sammendrag

Ingrid Vad Nilsen har skrevet rapport fra Kirkenes Verdensråds sentralkomité møte 13.-20. februar 2008. Det ble diskutert hvorledes MKR/AU bør håndtere den nåværende situasjonen i KV etter at generalsekretær Sam Kobia har frasagt seg gjenvalg, og kirkene er anmodet om å foreslå kandidater til ny generalsekretær.

Walter Altmann, leder for sentralkomiteen i KV, kommer 14.-15. mai. Nominasjon av ny generalsekretær vil kunne drøftes med ham før MKR behandler dette som sak på mai-møtet.

Vedtak:

MKR/AU tar Rapport fra Kirkenes Verdensråds sentralkomitémøte, Genève, 13.-20. februar 2008 til orientering.

Neste møte i MKR/AU: **13. juni kl 10-14 etterfulgt av møte i LVFs Nasjonalkomité kl 14.30-18.00.**

